

Protokół z Zebrania Plenarnego Komitetu Nauk Geograficznych PAN w dniu 16 grudnia 2013 r.

W dniu 16 grudnia 2013 r. o godz. 11.00 w siedzibie Instytutu Geografii i PZ PAN odbyło się Posiedzenie Plenarne Komitetu Nauk Geograficznych PAN z następującym porządkiem obrad:

- 1) Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku obrad i protokołu.
- 2) Bieżące sprawy działalności Komitetu Nauk Geograficznych PAN – prof. dr hab. Andrzej Kostrzewski.
- 3) Referat pt. ”Cyfrowa mapa geomorfologiczna Polski”- dr hab. Zbigniew Zwoliński, prof. UAM
- 4) Informacja Przewodniczących Komisji i Zespołów z realizacji prac:
 - a) Komisja ds. MUG i Współpracy Międzynarodowej - prof. dr hab. Marek Degórski;
 - b) Zespół ds. Organizacji i Struktury Geografii - prof. dr hab. Andrzej Lisowski;
 - c) Zespół ds. Rozwoju Geografii i Badań Naukowych - prof. dr hab. Kazimierz Krzemień;
 - d) Zespół ds. Edukacji Geograficznej - prof. dr hab. Andrzej Suliborski;
 - e) Zespół ds. Współpracy Geografii z Praktyką - prof. dr hab. Marian Harasimiuk;
 - f) Zespół ds. Informacji i Promocji Geografii - dr hab. Zbigniew Zwoliński, prof. UAM.
- 5) Sprawozdanie z Forum Geografów Polskich w Szczecinie – prof. dr hab. Ryszard
 - a) Borówka
- 6) Organizacja konferencji i warsztatów Komitetu Nauk Geograficznych w 2014 r.
- 7) Porozumienie o współpracy Komitetu Nauk Geograficznych PAN z Instytutem Geografii
 - a) Rosyjskiej Akademii Nauk – prof. dr hab. Zbigniew Babiński.
- 8) Medal Wincentego Pola – wniosek do Prezesa Polskiej Akademii Nauk.
- 9) Informacja na temat przeprowadzonej kategoryzacji jednostek geograficznych – dr hab.
 - a) Marek Marciniak, prof. UAM.
- 10) Informacja Przewodniczącego Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych prof. dr hab.
 - a) Macieja Zabla o przebiegu parametryzacji jednostek naukowych.
- 11) Dyskusja.
- 12) Zakończenie posiedzenia.

Zebranie otworzył przewodniczący Komitetu prof. dr hab. A. Kostrzewski witając zebranych, zwrócił się o przyjęcie porządku obrad; porządek obrad bez wniesionych poprawek został przyjęty. Przewodniczący szczególnie powitał profesorów - Macieja Zabla

przewodniczącego Komisji ds. Ewaluacji Jednostek Naukowych oraz Marka Marciniaka z Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM.

Nieobecność w posiedzeniu usprawiedliwili profesorowie J. Jania, A. Jankowski oraz P. Migoń. Równocześnie przewodniczący zaznaczył, że na plenarnym posiedzeniu jest wymagane quorum i wszystkie uchwały są prawomocne.

Z kolei przewodniczący podkreślił, że posiedzenie komitetu odbywa się w szczególnym okresie dla polskiej geografii spowodowanym: zmianą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, nową kadencją Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, zakończeniem parametryzacji jednostek geograficznych, posiedzeniem kierowników jednostek geograficznych, zorganizowanym Forum Geografów w Szczecinie, a także ograniczonymi środkami finansowymi na badania podstawowe.

Następnie przewodniczący zwrócił się do zebranych o uczczenie chwilą ciszy pamięć zmarłych Profesorów – Władysława Matuszkiewicza i Wojciecha Froehlich'a podkreślając ich wkład - odpowiednio do polskiej botaniki i geografii fizycznej, a także do nauki światowej.

Bieżące sprawy komitetu załatwiano w ramach prac sekretariatu (prof. A. Kostrzewski, dr hab. E. Roo-Zielińska, J. Więckowska), które odbyły się w dniach 30 07 2013; 12 09 2013; 22 11 2013; 25 11 2013; 26 11 2013; 5 12 2013. Prezydium odbyło się dwukrotnie 26 czerwca i 25 października 2013.

Podstawą wymiany poglądów dotyczących rozwoju geografii w Polsce była Konferencja Kierowników Jednostek Geograficznych, która odbyła się w dniach 4-5 11 2013 roku w Kielcach.

W dniu 6 listopada 2013 roku odbyło się spotkanie przewodniczącego KNG prof. A. Kostrzewskiego, dyrektora IG i PZPAN prof. M. Degórskiego oraz sekretarza KNG dr hab. E. Roo-Zielińskiej z przewodniczącym Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych prof. M. Zablem w sprawie zasad kategoryzacji jednostek geograficznych.

Następnie prof. A. Kostrzewski przedstawił list prof. A. Jackowskiego, przewodniczącego PTG zawierający propozycję wspólnej organizacji z Komitetem Nauk Geograficznych Zjazdu Geografów Polskich w Lublinie w czerwcu 2015 roku – propozycja została przyjęta w formie uchwały. Członkowie Komitetu zaakceptowali wspólną organizację zjazdu.

Przewodniczący przedstawił list od Ministra Dziekońskiego o deklaracji stałej współpracy z Komitetem Nauk Geograficznych.

Prof. A. Kostrzewski przypomniał kierunki działalności Komitetu na lata 2011-2015, podkreślając, że zdecydowana większość z nich została zrealizowana. Zwrócił się z prośbą do

przedstawicieli jednostek geograficznych o przesyłanie ankiet dotyczących stanu geografii w Polsce w latach 2009-2013, które wyniki będą podstawą opracowania raportu na konferencję MUG w Krakowie.

Przewodniczący poinformował, że Komitet Nauk Geograficznych popiera inicjatywę Wydziału Oceanografii i Geografii Uniwersytetu Gdańskiego dotyczącą włączenia dyscypliny *Ochrona Środowiska* do dziedziny Nauk o Ziemi i powołania dyscypliny *gospodarka przestrzenna* oraz przypisanie odpowiedniego miejsca kierunkowi *ochrona środowiska*. Z kolei dr hab. E. Roo-Zielińska przedstawiła propozycję prof. A. Żelaźniewicza powołania Sekcji Nauk o Ziemi w ramach Wydziału III PAN.

Prof. A. Kostrzewski poinformował, że Komitet Nauk Geograficznych patronuje przygotowywanemu Słownikowi Geograficznemu Polsko-Ukraińskiemu, który zawierać będzie podstawowe terminy i pojęcia z zakresu nauki o krajobrazie, współinicjatorem jest Komitet Nauk Geograficznych PAN oraz Akademia Nauk Ukrainy.

Przewodniczący komitetu przedstawił założenia organizacji Ogólnopolskiego Dnia Geografa w dniu 23 kwietnia 2014 roku. Centralne obchody odbędą się w Warszawie, a organizatorem będzie Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW (prof. dr hab. Andrzej Lisowski). Do połowy grudnia przedstawione zostanie do dyskusji hasło Dnia Geografa.

Komitet Nauk Geograficznych PAN wyszedł z inicjatywą stworzenia bazy wykładowców z propozycjami wykładów - do tej chwili zgłosiły się cztery ośrodki geograficzne: Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej - Instytut Geografii w Krakowie (3 wykładowców), Wydział Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego (6 wykładowców), Uniwersytet Mikołaja Kopernika - Wydział Nauk o Ziemi w Toruniu (9 wykładowców) oraz Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego (3 wykładowców).

Prof. A. Kostrzewski zwrócił się z prośbą do przedstawicieli ośrodków geograficznych o dostarczenie danych dotyczących udziału polskich geografów w komitetach, komisjach i innych zespołach o charakterze naukowym, społecznym i gospodarczym. Równocześnie poprosił o przedstawienie propozycji dotyczących różnych form działalności komitetu, a dotychczas niezrealizowanych, które rozpatrzone zostaną na posiedzeniu prezydium Komitetu w dniu 16 stycznia 2014 roku.

Profesorowie L. Andrzejewski i K. Krzemień przedstawili aktualne problemy funkcjonowania Sekcji Nauk Ścisłych CK, ze szczególnym uwzględnieniem problemów geografii.

Referat naukowy pt „Cyfrowa mapa geomorfologiczna Polski” wygłosił dr hab.

Zbigniew Zwoliński, prof. UAM. Po bardzo interesującej prezentacji odbyła się dyskusja (profesorowie L. Starkel, A. Kostrzewski, D. Szymańska).

Następnie przewodniczący Komisji i Zespołów zreferowali stan realizacji prac. Prof. M. Degórski poinformował o aktualnych przygotowaniach do organizacji Konferencji Regionalnej MUG.. Prof. A. Lisowski w swoim obszernym wystąpieniu przedstawił sprawozdanie z Konferencji Kierowników Jednostek Geograficznych w Kielcach. Jednocześnie poinformował, że kolejna konferencja odbędzie się w 2014 roku w Poznaniu. Prof. K. Krzemień zwrócił uwagę na prace w zakresie przygotowania Słownika Biografii Geografów Polskich oraz Ankiety dot. stanu geografii w Polsce. Z kolei prof. M. Harasimiuk poinformował o planowanej Konferencji Komitetu Nauk Geograficznych PAN i ośrodka lubelskiego dotyczącej zastosowań badań geograficznych w praktyce. Prof. A. Suliborski przedstawił wyniki prac komisji konkursowej na najlepszą pracę doktorską w zakresie geografii. Równocześnie ustosunkował się do problemu rozwijanych kierunków i specjalności w ramach geografii. Prof. UAM Z. Zwoliński poinformował o pracach dot. Medalu Wincentego Pola, obchodów Dnia Geografa oraz konsorcjum stacji terenowych i laboratoriów geograficznych.

Prof. K. Borówka przedstawił sprawozdanie z organizowanego Forum Geografów Polskich w Szczecinie. Podstawowym celem VIII Forum Geografów Polskich była integracja środowiska geografów oraz instytucji współpracujących. Podstawowym efektem natomiast było przedstawienie i przedyskutowanie aktualnego stanu i kierunków rozwoju polskiej geografii. Uzyskano konsensus w zakresie statusu geografii, jako dyscypliny naukowej przyjmującej dwuobszarowy charakter.

W kolejnym punkcie prof. Z. Babiński przedstawił propozycję porozumienia o współpracy KNG z Instytutem Geografii Rosyjskiej Akademii Nauk. Równocześnie poinformował o organizowanej konferencji w Bydgoszczy dot. badania wód powierzchniowych i zagospodarowania doliny Wisły.

Uczestnicy Zebrania Plenarnego Komitetu Nauk Geograficznych PAN w dniu 16 grudnia 2013 roku, przyjęli propozycję ustanowienia Medalu Wincentego Pola z przeznaczeniem dla kandydatów wielce zasłużonych dla polskiej i światowej geografii oraz opracowali propozycję regulaminu wyżej wymienionego Medalu:

Regulamin przyznawania Medalu Wincentego Pola przez Komitet Nauk Geograficznych PAN

1. Medal Wincentego Pola może być przyznany osobie za szczególne zasługi w dziedzinie rozwoju nauk geograficznych i popularyzowania osiągnięć geografii wśród geografów oraz w społeczeństwie.
2. Medal Wincentego Pola nadaje Prezes Polskiej Akademii Nauk na wniosek Prezydium KNG na podstawie zgłoszeń dziekanów lub dyrektorów ośrodków geograficznych.

3. Wniosek o przyznanie Medalu Wincentego Pola powinien być złożony na piśmie i zawierać: dane personalne kandydata, charakterystykę dorobku naukowego w dziedzinie geografii, a także (lub) charakterystykę działalności na rzecz popularyzowania i wdrażania osiągnięć geografii w różnych dziedzinach życia.

4. Wniosek o przyznanie Medalu powinien być rozpatrzony przez Komitet Nauk Geograficznych na swym najbliższym plenarnym posiedzeniu od momentu jego złożenia, przyjęty przez tajne głosowanie większością głosów obecnych członków KNG na posiedzeniu, a nadanie Medalu wraz z odpowiednim dyplomem powinno nastąpić na najbliższym Forum Geografów Polskich.

Dr hab. Marek Marciniak, prof. UAM przekazał obszerną informację dotyczącą przeprowadzonej w roku 2013 kategoryzacji jednostek geograficznych przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych powołany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący KEJNU prof. dr hab. Maciej Zabel przedstawił przebieg i wyniki parametryzacji jednostek naukowych w skali ogólnopolskiej. Przedstawił On etapy procedury oceny tzn.: (1) klasyfikację i przypisanie jednostek do grup wspólnej oceny (GWO), (2) parametryzację na podstawie opracowanych kryteriów charakteryzujących daną GWO, (3) kategoryzację - ustalenie kategorii jednostek naukowych (kategorie A, B, C oraz A+). Po dyskusji przeprowadzonej po dwóch referatach przedstawiono założenia uchwały:

1. Parametryzacja 2013 stanowi znaczący postęp w stosunku do parametryzacji 2005 oraz 2010 roku. Szczególnie trafny okazał się podział GWO na podgrupy (oddzielenia uczelni od jednostek naukowych PAN) oraz wprowadzenie limitu punktów za wdrożenia
2. Zasady kolejnej kategoryzacji koniecznie trzeba ogłosić na początku okresu oceny, a nie na końcu (liczba No)
3. Nieznane i tajemnicze są zasady definiowania tzw. „jednostek referencyjnych”
4. Warto rozważyć ocenę efektywności ekonomicznej ocenianych jednostek. W tym celu trzeba policzyć ile kosztuje „jeden punkt filadelfijski” uzyskany w danej jednostce
5. Należałoby poinformować środowisko naukowe o zasadach „eksperskiego” przydzielenia kategorii A+

Uczestnicy spotkania zobowiązali Prezydium KNG do opracowania uchwały w oparciu o przedstawione założenia i przesłanie członkom komitetu do zatwierdzenia.

Na zakończenie przewodniczący Komitetu Nauk Geograficznych podziękował za udział i dyskusję oraz złożył życzenia świąteczne i wszelkiej pomyślności w Nowym 2014 Roku

Warszawa styczeń 2014

Protokół sporządziła

Dr hab. Ewa Roo-Zielińska, prof. IG i PZ PAN